

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako ústredný orgán štátnej správy pre telekomunikácie predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona vytvára podmienky na včasné splnenie povinnosti štátu uvoľniť frekvenčné pásmo 694-790 MHz formou tzv. mimoriadnej zmeny individuálnych povolení podľa Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii a umožní v súlade s podmienkami požadovanými čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj s čl. 6 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii poskytnutie náhrady čistých priamych nákladov vynaložených účelne, hospodárne, efektívne a nevyhnutne, ktoré vzniknú podniku ako dôsledok zásahu štátnej moci do existujúcich právoplatných individuálnych povolení na používanie frekvencií ich mimoriadnou zmenou.

Podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii je Slovenská republika povinná umožniť najneskôr do 30. júna 2020 využívanie frekvenčného pásma 694 – 790 MHz na pozemské systémy schopné poskytovať bezdrôtové širokopásmové elektronické komunikačné služby (t. j. pre účely sietí 5. generácie, tzv. 5G). V súčasnosti je toto frekvenčné pásmo využívané (vo väčšine prípadov až do roku 2029) na základe existujúcich právoplatných individuálnych povolení na účely služby digitálneho pozemského televízneho vysielania.

V súvislosti s uvedenou povinnosťou Slovenskej republiky bude preto z pozície štátnej moci nevyhnutné pristúpiť k mimoriadnej zmene existujúcich individuálnych povolení na používanie frekvencií vo frekvenčnom pásme 694-790 MHz (väčšina platná do roku 2029). Pre zabezpečenie udržateľného poskytovania a rozvoja služieb, najmä bezplatného televízneho vysielania, je pritom potrebná dlhodobá regulačná predvídateľnosť s ohľadom na dostupnosť dostatočného frekvenčného spektra, pričom je potrebné zabezpečiť vhodné prostredie pre investície. V tomto kontexte je nevyhnutné prihliadať na ciele vnútroštátnej a audiovizuálnej politiky Európskej únie, ako sú sociálna súdržnosť, pluralita médií a kultúrna rozmanitosť. Slovenská republika má najmä z uvedených dôvodov cieľ zabezpečiť kontinuitu služieb pozemského televízneho vysielania, ktoré frekvenčné pásmo 694-790 MHz opustia.

Mimoriadna zmena existujúcich právoplatných individuálnych povolení na používanie frekvencií vo frekvenčnom pásme 694-790 MHz (väčšina platná do roku 2029) je zásahom štátu do právoplatného individuálneho povolenia dopadom aj na investičný plán držiteľa individuálneho povolenia. Pri určovaní lehoty platnosti týchto individuálnych povolení úrad (podľa § 32 ods. 11 zákona) musí prihliadnuť na potrebné investície a potrebu poskytnúť primerané obdobie na amortizáciu investícií. Zásah štátu do týchto individuálnych povolení pred riadnym uplynutím lehoty ich platnosti môže spôsobiť vznik nákladov na strane podniku (náklady na migráciu na nové frekvencie), ktorých primeranú náhradu upravuje tento návrh zákona. Zavedenie určitého mechanizmu náhrady nákladov v zmysle vyššie uvedených ustanovení Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd predpokladá aj článok 6 citovaného rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady.

Návrh je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy a podnikateľské prostredie.

Návrh zákona nebude mať vplyv na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu spoločnosti, na životné prostredie ani sociálne vplyvy.

B. Osobitná časť

K Čl. I.

K bodu 1

Ustanovuje sa právomoc ministerstva v súvislosti s poskytnutím finančných prostriedkov na úhradu primeranej náhrady čistých priamych nákladov podľa § 34a ods. 8.

K bodu 2

Ustanovuje sa právomoc úradu v súvislosti s posudzovaním žiadostí podnikov o primeranú náhradu nákladov a jej vyplatením podľa § 34a.

K bodu 3

Návrh zákona v navrhovanom § 34a ustanovuje právo podniku písomne požiadať o primeranú náhradu čistých priamych nákladov, vyvolaných mimoriadnou zmenou individuálneho povolenia pred riadnym uplynutím jeho platnosti z vlastného podnetu úradu, ktorá je nevyhnutná na dodržanie záväzkov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii alebo v medzinárodných organizáciách. Náklady tvoria finančné prostriedky účelne, hospodárne, efektívne a nevyhnutne vynaložené na implementáciu technických riešení ako aj na súvisiacu informačnú kampaň pre koncových užívateľov a na súvisiace splácanie úverov, pôžičiek, iných finančných nástrojov a úrokov z prijatých úverov a pôžičiek alebo iných finančných nástrojov poskytnutých podniku za bežných trhových podmienok. Toto právo uplatňuje podnik prostredníctvom žiadosti, ktorú posudzuje úrad. Pri posudzovaní nákladov uplatnených podnikom úrad obligatórne posúdi účelnosť, hospodárnosť, efektívnosť a nevyhnutnosť ich vynaloženia a vydá rozhodnutie. Náklady, ktorých náhradu si môže podnik žiadosťou uplatniť, sú časovo ohraničené momentom ich vzniku a preukázateľného vynaloženia do dňa, ku ktorému má dôjsť k zmene na základe rozhodnutia, ktorým úrad mení individuálne povolenie, v súvislosti s ktorým podnik žiada o primeranú náhradu nákladov.

Ustanovením odseku 2 sa ustanovuje príslušnosť úradu na rozhodovanie o žiadostiach o primeranú náhradu nákladov. V súlade s § 74 sa na konanie úradu vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, pričom § 34a upravuje určité procesné špecifiká tohto konania. Zavádza sa 6 mesačná lehota na podanie takejto žiadosti. Začiatok plynutia tejto lehoty je viazaný na koniec účtovného obdobia podniku, v rámci ktorého príslušné náklady vznikli. Takáto úprava začiatku plynutia predmetnej lehoty je najvhodnejším variantom, nakoľko zohľadňuje auditové cykly podnikov, ktoré tak majú reálnu možnosť riadne uplatniť vzniknuté náklady. Uplynutie lehoty má v záujme právnej istoty prekluzívny charakter. Ustanovenie odseku 3 špecifikuje obligatórne náležitosti žiadosti podniku o primeranú náhradu nákladov, ktorými sa sleduje hodnoverné a riadne preukázanie vzniku, vynaloženia a oprávnenosti týchto nákladov. Následne sa ustanovuje procesný postup úradu v prípade nedodržania predpísaných náležitostí žiadosti.

V odseku 4 sa zakotvuje taxatívne určený zoznam nákladov považovaných za čisté priame náklady oprávnene vynaložené v dôsledku mimoriadnej zmeny individuálneho povolenia na používanie frekvencií a odsek 5 obsahuje demonštratívny výpočet nákladov, ktoré nie sú čistými priamymi nákladmi. Medzi náklady, ktoré sú čistými priamymi nákladmi sú zaradené iba také zložky celkových nákladov, ktoré sú vynaložené na implementáciu technického riešenia vyplývajúceho zo zmeny individuálneho povolenia na používanie frekvencií ako aj náklady na s tým súvisiacu informačnú kampaň pre koncových užívateľov a náklady na s tým

súvisiace splácanie úverov, pôžičiek, iných finančných nástrojov a úrokov z prijatých úverov a pôžičiek alebo iných finančných nástrojov poskytnutých podniku za bežných trhových podmienok. Náklady na obstaranie alebo technické úpravy zariadení pritom obsahujú okrem iného napríklad aj náklady podniku na preladenie svojich existujúcich zariadení, pokiaľ takéto náklady podnik musel vynaložiť v dôsledku mimoriadnej zmeny individuálneho povolenia na implementáciu technických riešení vyvolaných touto mimoriadnou zmenou. Z tohto dôvodu zákon zároveň demonštratívnym spôsobom označuje kategórie nákladov, ktoré v žiadnom prípade čistými priamymi nákladmi nie sú. Bez ohľadu na fakt, či konkrétny typ nákladu spadá do množiny nákladov podľa odseku 4, budú tieto náklady v rámci správneho konania posúdené úradom, zohľadňujúc pritom zákonom vymedzené kritériá – t. j. okrem iného či boli tieto náklady podnikom vynaložené účelne, hospodárne, efektívne a nevyhnutne.

Odsek 6 ukladá povinnosť úradu posúdiť, či náklady, ktorých náhradu žiada podnik predstavujú čisté priame náklady podniku vynaložené v dôsledku mimoriadnej zmeny individuálneho povolenia na používanie frekvencií. Tieto náklady musia byť zároveň posúdené z hľadiska ich účelnosti, hospodárnosti, efektívnosti a nevyhnutnosti. Za účelom realizácie tohto procesného postupu je úrad oprávnený overovať, kontrolovať a nahliadať do podkladov predkladaných podnikom. V záujme riadneho posúdenia žiadosti podniku je množina týchto podkladov určená demonštratívne, ide najmä o podklady účtovnej evidencie, účtovné knihy a záznamy, technické podklady a iné podklady potrebné na posúdenie žiadosti podniku o primeranú náhradu nákladov. Zároveň sa upravuje právomoc úradu zveriť posúdenie žiadosti podniku úradom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osobe.

V odseku 7 sa upravujú spôsoby rozhodnutia vo veci, ktoré má úrad k dispozícii pri rozhodovaní o žiadosti podniku o primeranú náhradu nákladov vynaložených v dôsledku mimoriadnej zmeny individuálneho povolenia na používanie frekvencií. Úrad je oprávnený na základe posúdenia žiadosti túto žiadosť potvrdiť v rozsahu v akom bola podaná, alebo vyhovieť žiadosti len čiastočne do výšky nákladov, ktoré sú čistými priamymi nákladmi, alebo môže žiadosť o primeranú náhradu nákladov zamietnuť. Ustanovenie odseku 7 zároveň stanovuje procesnú lehotu na rozhodnutie úradu o žiadosti podniku, a to v trvaní 6 mesiacov od jej podania. Táto lehota zohľadňuje predpokladanú komplexnosť posudzovania žiadosti predloženej podnikom, pričom môže byť vzhľadom na povahu veci primerane predĺžená orgánom príslušným na rozhodnutie o rozklade.

V odseku 8 sa upravuje postup ministerstva po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia úradu o primeranej náhrade nákladov. V prípade právoplatného rozhodnutia úradu o primeranej náhrade nákladov ministerstvo poskytne úradu finančné prostriedky na úhradu čistých priamych nákladov podniku vo výške určenej úradom. Zároveň sa v záujme právnej istoty zavádza povinnosť úradu previesť finančné prostriedky na bankový účet podniku bez zbytočného odkladu.

Ustanovenie odseku 9 vymedzuje okruh účastníkov pre prípad konania úradu o žiadosti podniku o primeranú náhradu nákladov. Podľa tohto ustanovenia sa z dôvodu hospodárnosti konania a v záujme ochrany dôvernosti ekonomických podkladov predložených podnikom za účastníka považuje len podnik, ktorý podal žiadosť o ich náhradu.

K bodu 4

Pre zabezpečenie včasného splnenia povinnosti štátu uvoľniť frekvenčné pásmo 694-790 MHz v zmysle Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 o využívaní

frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii sa vylučuje možnosť priznať odkladný účinok mimoriadnemu rozhodnutiu úradu o zmene individuálnych povolení v prípade správnej žaloby. Uvedeným ustanovením sa zachovávajú účinky právoplatne vydaných rozhodnutí do doby konečného rozhodnutia vo veci, čo je potrebné z dôvodu realizácie nevyhnutých technických opatrení v zmysle vydaného právoplatného rozhodnutia.

K bodu 5

Prechodné ustanovenie v § 78f ods. 1 ustanovuje režim začatých a neskončených konaní, ktoré sa dokončia podľa doterajších predpisov pričom sa použijú ustanovenia § 74 ods. 4.

Odsek 2 upravuje časovú pôsobnosť ustanovenia § 34a tak, že ustanovenie § 34a sa uplatní aj v prípadoch, ak čisté priame náklady podniku vznikli a boli podnikom vynaložené v rámci účtovného obdobia podniku, v ktorom podniku vzniklo právo na primeranú náhradu nákladov podľa § 34a.

V odseku 3 sa za účelom zabezpečenia včasného splnenia povinnosti štátu uvoľniť frekvenčné pásmo 694-790 MHz podľa Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/899 o využívaní frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii ustanovuje režim právoplatne pridelennej frekvencie tak, aby zostali zachované práva z nej nadobudnuté a teda bolo umožnené používanie pásma k 1. júlu 2020 aj v prípade ak by súd zrušil mimoriadne rozhodnutie úradu o zmene frekvencie. Možnosť uplatniť si prípadné náhrady škody týmto nie je dotknutá.

K Čl. II

Vzhľadom na potenciálnu hrozbu vzniku závažných hospodárskych škôd v prípade oneskoreného prijatia návrhu zákona sa účinnosť zákona navrhuje dňom uverejnenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.